

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII

REUS, dissapte 29 de Març de 1933

Núm. 74

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim — REUS — Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES
SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. — RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. TELEFON 76. — BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador, per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

El conflicte ferroviari

Els temors de greus incidents i de vaga carrilaira, han quedat de moment esvaïts. El senyor Ribalta i tots els perjudicats per la companyia, en bé de la classe i de la pau, se sacrifiquen.

El senyor Ribalta vol explicar la seva actitud present, quelcom diferent de l'actitud dels primers dies del conflicte; però els seus raonaments no convencen prou. La nova actitud és boirosa, ha desilusionat a molta gent.

Sigui com vulgui, no volem enfondir en quins són els mòbils que han mogut al president dels ferroviaris a obrar com ho ha fet. L'assumpte és per a resoldre's entre els interessats i els seus companys; però nosaltres ens fem eco dels comentaris de la gent.

Per altra banda, preferim que la vaga ferroviaria no hagi vingut. Amb ella, tal com estaven les coses, els carrilaires haurien donat un salt en les tenebres del qual és difícil pronosticar com n'haurien sortit. Els perjudicats que s'haurien ocasionat al comerç i a l'industria, haurien sigut importants, ben segur; encara que la Companyia i les autoritats tinguessin preses moltes mesures de precaució.

Però ara cal preguntar: Com se pendrà la Companyia aquesta actitud pacífica dels obrers? Sabrà obrar amb noblesa, no seguir pel camí de les represalies?

Es indubtable que hi ha alguns casos que no admeten explicacions, puig són d'una cruïda manifesta. Doncs és necessari que rectifici el camí fins avui seguit. No neguem que la Companyia ha concedit algunes millores; força relatives algunes, però si aquestes millores no van acompanyades de l'oblit absolut de la vaga darrera, el descontent subsistirà i qualsevol dia esclatarà impensadament el conflicte, que tothom ha de tenir interès en evitar; més que ningú la Companyia.

La Companyia té un deure inexcusable de procurar que hi

hagi pau entre ella i els seus obrers i empleats. Una vaga ferroviaria pot causar gran nombre de víctimes i no és cosa de que lleugerament se prenguin determinacions tant greus com la que ara s'prengué amb en Ribalta.

Així creuem que està interessada en que la pau sigui un fet i de que estima en lo que's mereix els interessos públics.

Vetllant el dolor d'un poeta

GERMANOR

Catalans, homes de cor, tots els qui heu gaudit una alegria i tots els qui heu sofert mil amargores: acompanyem avui a vetllar el dolor d'un Poeta.

Un Poeta no té patria. És de tota la Humanitat. Aquell que amb la flama del seu esperit ha llençat un raig de claror en el cor dels homes, aquell que per un moment ha banyat el nostre etern desconhort en el balneari suau dels seus cants de poesia; aquell que ha fet emmudir, al màgic conjur dels seus poemes, la fera malvada que nodia dintre l'humana naturalesa; aquell que ha apaigat, amb la llum de la seva ànima, les més lpatgines lluntes atricides... els poemes, els ungs de bondat, d'amor, de justícia, mereixen el perdurable agraïment de tots els homes de la terra!

A Portugal, país germà, país de sentiment i de poesia, hi ha un vell poeta a la miseria. És Gomes Leal, el gran pamfletari, l'heròic revoltat de l'«Anti-Christo», el genial insofocable que s'encontra ferament amb els reis en «A traïció» i en «O Hereje», l'inefable líric de «Claridades do Sul» i de la «Pim d'un Mundo», el suavíssim historiador de Jesús, que ha fet plorar a la mainada llàgrimes consoladores i puríssimes recitant de cor aquells versos admirables de la vida santa i dolça del Rabi de Galilea... és Gomes Leal, el gran poeta portuguès, que avui sofreix el més trist abandonament i la més negra miseria!

Tot Portugal s'ha commogut davant d'aquest dolor crudelíssim. De Porto, la capital del nord lusità, austera i forta, ha sortit el primer clam de pietat i de justícia. Un altre gran poeta, anima de diamant escullidíssima, Teixeira de Pascoas, demana a tots els seus germans el pagament d'un dente que no té esperança. A la veu generosa del poeta del «Saudosismo», la benemèrita agremiació d'homes de lletres portuguesas «A Renascença Portuguesa», pronou per

tot Portugal una subscripció pública a favor del gloriós Gomes Leal, no fos cas que una nove injustícia fes recordar al món la tràgica miseria de Camós.

Fins al meu redós solitari m'ha arribat l'enterniment d'aquest clam de pietat i jo he volgut que's commoguessin amb mi, per la trista sort del Poeta, germà nostre, tots els homes de cor de Catalunya. Jo comprenc, desde la meua obscura humilitat, tot el dolor del gran Poeta; el veig collint desenganys, cap a la posta de la seva vida triomfal, en el terror mateix ont Ell hi havia sembrat totes les flors de la seva ànima; miro la seva testa nevada sagnant a les punxades de l'ingratitude, retornant del seu viatge pels mons siderals de les sentes utopies, i sento com emmudeixen els seus cants de l'hom davant l'indiferència de la gent que passa...

El Poeta no té patria. És de l'Humanitat!
Oh, Ell es sempre'l mateix al vessar en les pàgines dels seus poemes tota la bellesa que's encanta; Ell es aquell que ha fet passar per la nostra ànima entenebrida uns moments de divina emoció; Ell ha fet esclatar dintre dels nostres cors, endorrita la flor gemada de l'enterniment; Ell ens ha dat tot el tresor de gracies, d'esperança, de consolat, que omplena la seva ànima d'elegit; Ai dels pobles que deixen anar en la miseria els seus poetes!

An aquesta obra de justícia que s'han emprès per honor seu els portuguesos, jo voldria que la catalans hi possessim tot el nostre anheli de germanat. No es una almoïna que se demana: es un record amorós per aquells germans nostres de l'altra banda d'Espanya, a fi de que'ns trobem abraçats en els moments de dolor, que es el dolor lo que més agermana els homes. Potser un altre dia, en les grans hores de triomf, l'abraçada d'avui sorgirà tota florida d'esperances!

En mig de l'afro a brega de la vida aquest raig de pietat, aquesta llàgrima que vessarem, aquest diner que oferirem amb tant desinterés per a alleugerir el dolor i la miseria del poeta Gomes Leal, serà un dels records més inesfables que'ns acompanyarà sempre. El nostre diner, poc o molt, serà un mos de pa que ja es estimable — i serà un moment de repós — que ja es d'agrair — un moment d'alegria, de serenitat, per al gran Poeta... I potser en aquest moment la seva inspiració florirà en una estrofa nova, en una nova poesia...

A tots els homes de cor de Catalunya crido amb tota l'ànima: — Una gracia de caritat per al gran poeta portugués Gomes Leal, en nom i memoria d'aquell gran poeta català que fou Mossèn Jacinto Verdager.

RIBERA i ROVIRA.

Obres completes

de Joan Maragall

Amb la publicació del quint volum de «Articulos», el segon de «Poesies» i el tom extraordinari on s'han reunit els «Elogis», ha quedat enllestida la publicació de les «obres completes» de l'eximí poeta i escriptor don Joan Maragall que formen un conjunt d'onze volums que foren anunciats als subscriptors.

Darrera el quint volum d'articles s'hi ha afegit l'index analític de materies, que ha sigut encarregat a l'eminent publicista don Miquel S. Oliver, com ho fou el que s'ajuntà als dos volums d'«Ecrits en prosa».

El volum de poesies que completa la serie, conté, a més de «Nausica», que és una de les darreres produccions de Maragall; la traducció dels «Cants Heroics» que l'entomana l'Institut d'Estudis Catalans; junt amb les altres traduccions de poesies estrangeres que són el complement de la seva producció en vers.

El preu dels onze volums, que constitueixen les «obres completes» de Joan Maragall, vindrà essent, fins el dia 10 del proxí mes d'abril, el de 35 pessetes en rústega, i 45 en tela, admetent-se fins a aquesta data, subscripcions a plaça mensual: al preu de 38 i 49 pessetes.

Passada aquesta data del 10 d'abril, els onze volums costaran al comptat, en rústega, 40 pessetes, i en tela, 50.

Els volums podran adquirir-se, ademés, agrupats en series.

Polítiques

El esma conservador

Maura i Dato

Sembla que hi ha alguna fredor en les relacions entre els senyors Maura i Dato, a causa dels zelos del primer per accentuar-se les corrents d'història.

Alguns conservadors veuen amb bons ulls l'actitud dels elements que treballen a favor de la qüestura del senyor Dato. En canvi els maoristes la censuren, en dignitat.

Lo únic positiu es que la «dissidència» està embriónica, en una nova orientació en la que's tracta de prescindir del senyor Maura.

S'assegura que en la conferencia celebrada pels senyors Maura i Romanones en la embaixada francesa, al parlar de la convocatòria de les Cortes, va dir el tenyor Maura: — No m'importa que les

Cortes s'obrin aviat o tard, no tinc cap pressa.

Miau!..

Solt comentat

«A B C» publica'l següent solt que es molt comentat i que ha produït gran disgust entre els amics del senyor Dato:

«La premsa seigneix comentant la suposada carta que alguns senadors i diputats conservadors li han dirigit al senyor Dato, atant-lo com a chefe del partit.

Estant tots en el secret, increïble sembla que's periòdics més serios vagin adelarats amb el fi de desentranyar les perpectives d'aquesta qüestio tan clara, senzilla i veritablement candorosa.

Dubta ningú de que aqueixa carta es un «ballon d'essai» amb el que alguns elements coneguts volen explotar l'estat d'opinió per a desitjar que figuri enfront del partit conservador un home acomodatic, generós i que deixi un bon record en el ministeri de la Governació? Hi haurà qualque ingenu que cregui en possibles conjuracions, perquè no estigui en el secret de que lo que's proposen certs elements es manjonejar en el partit conservador, com manjonejen en el liberal, estant sempre en el poder?

Encara que no estampessin la seva rubrica en el document, no han pogut modificar l'estil. Son els mateixos que aosen de tirans als senyors Maura i La Cierva, autors abbdos de les lleis més liberals que s'han votat a Espanya.»

«No lo entiendo!»

Ara'l pobre «Imparcial» se n'ha pensat una. Per ell, la qüestio de les Mancomunitats no afecta al bé general i es un plet petit, comarcà, etc.

Com de costum, se surt del test. I es que en tot lo que representi política positiva i feconda, l'«Imparcial» va a les palpetes. En el seu inveterat furor contra tot lo que representi un element de vida per les diferents regions que formen l'Espanya, no sab ni vol veure la transcendència que per al conjunt de totes ha de tenir una reforma com la de les Mancomunitats. Encara que be podria ser que la vegés i que preoissament per aixó se'n mostrés tan contrari. Perque en l'Espanya forta que's crearia a l'impuls de la benefactora llei, no hi tindrien la vida certs elements que ara l'hi tenen, gracies a que les mitjancies erigides en quefe necessiten, per a brillar o fer-se'n la il·lusió, el concurs de gents negades.

Es alló d'aquell rei que, per dissimular l'exces de nas, s'havia rodejat d'una cort en la qual no s'hi admetien sinó persones de nas descomunal. No per

ENOFOSFORINA

Reconstituient el més efícaç i ràpid per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tónic cerebral perquè remineralitza la **MATERIA GRIS** donant-li vitalitat i energia.

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agnà, núm. 80, i

Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

IBARRA i C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3," i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Denais i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya		Per a Cette i Marsella	
Mars	20 Vapor Cabo Toriñana	Mars	21 Vapor Cabo Peñas
"	27 " " Corona	"	28 " " San Sebastián
Abril	3 " " Peñas	Abril	4 " " Quejo
"	10 " " S. Sebastián	"	11 " " San Martín
"	17 " " Quejo	"	18 " " Oropesa

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas, y del artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de **L. RICHELET**

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento Sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de las piernas. A continuación indicamos las afecciones que más regularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezónes, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, en el artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMÁS HA HABIDO UN DESACIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias, y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Marcia 33, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus.—A. PUNXED LLOBERAS, calle Llovera, 47.—ANTONIO SERRA, Arraval de Santa Ana, 80.

VIDRES PLIANS

VIDAL GERMANS

Martí Napolità (Alcañiz), 7

REUS

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS

L'unió fa la força

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituída amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituír un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per als matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot cansar-los la miseria. Els sollicitants denen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 11, cobrant els seus hereders pessetes 3.922.50. - Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes.

La correspondència al Director General don **A. Bieto Baldrich**

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

(Anunci aprovat per la Comisaría General de Segurs).